

LUŽKOVICKÝ ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ MAGAZÍN OBYVATEL MÍSTNÍ ČÁSTI ZLÍN - LUŽKOVICE

ČÍSLO 14 ZÁŘÍ 2011

www.luzkovice.cz

e-mail: szzl@seznam.cz

Podzimní farmářský trh v Lužkovicích

Přijďte v sobotu 1. října dopoledne na Podzimní farmářský trh.

Sdružení za zdravé Lužkovice se rozhodlo uspořádat v sobotu 1. Října 2011 na návsi v Lužkovicích farmářský trh. Bude probíhat od 8 do 13 hodin. Popularita podobných trhů, a zájem občanů o ně v okolních městech a obcích ukazuje, že podobné akce jsou obyvateli vítány a hojně navštěvovány. Důvody mohou být různé, od snahy koupit potraviny kvalitnější než v supermarketech, přes ochotu podpořit místní producenty potravin, až po prostou potřebu sejít se se sousedy a trochu si popovídat.

My organizujeme tuto akci ze dvou důvodů. Předně chceme zjistit, zda je o něco podobného zájem. V případě kladného ohlasu jsme připraveni začít podobné akce dělat pravidelně, nejdříve čtvrtletně či měsíčně, později třeba i častěji. Druhým, a podle nás důležitějším cílem je umožnit vám, v rámci našich omezených možností, setkat se se sousedy a známými. Proto chceme nabídnout prostor i těm z vás, kteří máte přebytky ovoce či zeleniny, vlastních výrobků, nebo se chcete jen pochlubit tím, co se Vám podařilo vypěstovat. Zajistíme pro Vás několik málo stánků s produkty místních výrobců, a připravíme pro Vás drobné občerstvení, abyste měli důvod chvíli se zdržet a popovídat.

Pokud máte vy sami zájem něco nabídnout k prodeji, kontaktujte organizátory na telefonu 739 219 789. Rádi vám zajistíme prodejní stánek. Pokud jste pak i vy ochotni udělat něco pro ostatní, prostě jen přineste to, co může druhé potěšit, na stánek Sdružení, a nabídněte to druhým. Buchty, ovoce či mošt, kterého máte vy více než potřebujete, může někoho jiného potěšit. Pro ty ostýchavější je to pak dobrá příležitost přidat se k ostatním.

Přijďte nám tedy svou účastí dát najevo, zda máme podobné věci pro vás dělat, nebo zda máme naši energii upřít nějakým jiným směrem.

Za Sdružení za zdravé Lužkovice
Jiří Přemyslovský

Obnovení tradic – vodění berana na hody

Po mnoha letech se v Lužkovicích pokusíme obnovit tradici vodění berana, která byla vždy spojena s hody. Ty se u nás slaví vždy třetí neděli v říjnu, což letos vychází na 16. října. Vodění berana však bude probíhat den předem – tedy v sobotu 15. října od 10. hodiny. Akci organizuje Sbor dobrovolných hasičů v Lužkovicích za pomoci Sdružení za zdravé Lužkovice. Doufáme tedy, že podobně jako na fašank vyjdete ze svých domovů a budete mít chuť se chvíli pobavit a oslavit hody, které jsou po úspěšné sklizni svátkem hojnosti, veselí a blahobytu. Do kroku a možná i do tance bude hrát hudba.

Ačkoliv vždy bývalo s voděním berana spojeno také zvaní na tradiční hodovou zábavu, u nás zůstane zatím jen u samotného průvodu. Na pořádný sál zatím stále jen čekáme. Nenecháme se tím ale odradit a uděláme aspoň to, k čemu nám stačí jen širé nebe nad hlavou. Bude příležitost věnovat našim hasičům dobrovolný příspěvek na vycházkové obleky.



Lužkovická povodeň ze dne 15. 8. 2011

Vážení občané Lužkovic, dne 15. srpna 2011 ve večerních hodinách postihla Lužkovice povodeň, tentokrát však ne z řeky Dřevnice.

Po 20. hodině jsem vyjžděl z Otrokovic vlakem do Lužkovic, kde jsem s kolegy slavil narození druhého syna. Lilo jako z konve a při pohledu na mobil, kde jsem si našel radarový snímek včetně rozložení srážek se mně zvýšila srdeční činnost, neboť srážkový úhrn v okolí Zlína se blížil k červené škále. Fronta se dále posouvala na východ, ale dalo se předpokládat, že déšť bude trvat minimálně hodinu, spíše více. Dřevnice se rychleji zvedne, ale po ustání deště, zase klesne - utěšoval jsem se. Vlak dojel do Želechovic, kde jsem vystoupil a už před mostem v Lužkovicích jsem si uvědomil, že je zle. Viděl jsem spoušť naplavenin, popelnic, převrhlých truhlíků od květin, kbelíků a dokonce 2 žebře, které, jak jsem se posléze dozvěděl, patřily Milanu Otépkovi. Je tak trochu pikatní, že při povodni, která, co do rozsahu byla v roce 1981 na podzim, měl zrovna Milan Otépka svícu.

Na závěr je potřeba vyslovit velké poděkování našim bratrům hasičům, kteří 16. 8. 2011 prováděli od časných ranních hodin úklid obce, čerpání studní a spoustu dalších prací, které napomohly k tomu, že skoro ani nebylo poznat, že u nás předchozí večer byla taková spoušť. Bratři děkujeme.

Podrobnou fotodokumentaci najdete na www.luzkovice.cz
Radek Knap, Lužkovice, srpen 2011

120 let SDH Lužkovic

V sobotu 10. září 2011 proběhla v areálu FK Lužkovic oslava založení sboru dobrovolných hasičů, který se datuje k roku 1891. Oslavy byly zahájeny ve 13h slavnostním nástupem všech zúčastněných jednotek, jmenovitě:

SDH Lužkovic muži
SDH Lužkovic ženy
SDH Lužkovic
SDH Želechovické paseky ženy
SDH Želechovické paseky muži
SDH Zádveřice muži A
SDH Zádveřice muži B
SDH Želechovice ženy
SDH Želechovice muži
SDH Jaroslavice
SDH Klečůvka ženy
SDH Klečůvka muži
SDH Ostrata muži
SDH Lípa muži
SDH Lípa ženy



Po úvodním projevu, kterého se zhostila ředitelka HZS Zlínského kraje – Ing. Jarmila Čičmancová, Ph.D. a další pozvaní hosté, se rozběhla soutěž v požárním útoku. Jako první nastoupili pořadající hasiči z Lužkovic. Po slibném začátku útoku se při průchodu vody rozpojil spoj u rozdělovače a všechny naděje na dobré umístění a hlavně předvedení před domácím publikem vzaly za své. Jako druhé v pořadí se předvedlo družstvo žen z Lužkovic, které se ukázalo ve velmi dobrém světle, a útok dokončilo v pěkném čase. Další průběh soutěže probíhal bez komplikací a všem zúčastněným se velmi líbil.



Před slavnostním vyhlášením výsledků požárního útoku byli oceněni zasloužilí bratři a sestry hasiči za oddanost hasičskému sboru.



Výsledky soutěže v požárním sportu:

Pozice	Sbor	Dosažený čas	Konečné pořadí
1	SDH Lužkovic muži	N	
2	SDH Lužkovic ženy	66,19	
3	SDH Klečůvka ženy	60,28	3
4	SDH Želech. Paseky ženy	63,00	5
5	SDH Zádveřice ženy	62,00	4
6	SDH Lípa ženy	48,91	1
7	SDH Želechovice ženy	56,91	2
8	SDH Zádveřice muži B	64,76	7
9	SDH Želech. Paseky muži	35,49	1
10	SDH Želechovice muži	44,65	5
11	SDH Lípa muži	N	
12	SDH Zádveřice muži A	45,99	6
13	SDH Ostrata muži	44,50	4
14	SDH Jaroslavice muži	41,49	2
15	SDH Klečůvka muži	43,70	3



Celý den probíhal doprovodný program. Dětem byl k dispozici skákací hrad, projížďka v kočáru a na ponících. Služebně starší hasiči Lužkovic předvedli ukázkou historické techniky v akci. K dispozici byla vystavená technika od SDH Prstné (hasičské auto Praga a Chevrolet), SDH Malenovice (koňská stříkačka) a technika SDH Lužkovic (PPS 12 kolová, PPS 12, PPS 8, Mára)



Večerní program patřil hudbě, kde nám k poslechu a tanci hrála skupina Taura. Všichni zúčastnění se velmi dobře bavili a rozešli se nad ránem.

Za SDH Lužkovice,
Michal Úšela

Pozdrav z prázdnin

Zde naleznete pár fotek z junáckého tábora na Držkové, kde lužkovické děti prožily pohodový týden 5. - 12. srpna 2011.



Prošli jsme se po hřebenech s dalekými výhledy na kopcovitou valašskou krajinu. Prozkoumali jsme historii starého hradu na Lukově i svou odvahu svěřit při slaňování z velké skály tenounkému lanu. Nacházeli jsme mnohé tváře přírody – jedlé, divukrásné i tajemné.

S kamarády jsme prožili plno soutěživých i tvořivých her. Vychutnali jsme vlastnoručně zhotovené pokrmy na tábornickém ohni. A kdo by se nechtěl stát rytířem, nebo princeznou a projet se v sedle bujného koně? To vše jsme prožili na Držkové.



Evžen Babík

Kostel sv. Petra a Pavla v Želechovicích

Nejvýznamnějším duchovním místem, historickou památkou i architektonickou stavbou v naší obci je bezesporu želechovický kostel.

Přesto o jeho nejstarší minulosti víme jen velmi málo. Předpokládáme, že na místě, kde stojí, se naši předkové scházeli k modlitbě již velmi dávno, snad zde zbudovali i dřevěnou stavbu, avšak dnešní kostel pochází pravděpodobně až z 2. poloviny 14. století, kdy českým zemím vládl „Otec vlasti“ Karel IV. či později jeho syn Václav IV. Podoba ani velikost kostela však nebyly takové, jak je známe z dnešních dnů. Představme si spíše menší gotický chrám zbudovaný z kamene, s okny s charakteristickým lomeným obloukem. Za jeho stavbu patrně vděčíme cisterciákům z vizovického kláštera Smilheim. Nasvědčuje tomu nejen stáří kostela, ale i poloha na pravém břehu Obůrku (vizovická část Želechovic) a zasvěcení apoštolům sv. Petru a Pavlovi. Již 8.4.1402 se zde připomíná farář Vavřinec, syn Raňkův z Vizovic.

Nikdy už se nedozvíme, kdy přesně stavba započala, jak dlouho trvala, odkud se vozil materiál, kdo vytvářel návrhy a řídil celé dílo či kolik dělníků se zapojilo a odkud přišli. Jisté je, že bylo také nutné upravit okolní terén. Kostel je sice vhodně situován na přirozeném návrší a tuto polohu plně ocení ten, kdo si uvědomí, že chrám vždy tvořil dominantu, která je velmi dobře vidět jak z centra obce, tak i z bývalé zlínské části, z ulice Batalické, Lysé, Nádražní, z východních částí, z Lužkovic, z cesty na Klečůvku atd., přesto muselo být návrší uměle doplněno zeminou, zejména ze spodní části kostela. Kolem pak byl hřbitov a zde odpočívají celé generace našich předků.

Během dlouhých staletí došlo k mnoha opravám a přestavbám. Ta nejzásadnější proběhla v roce 1737, kdy byl kostel nákladem všech tří zainteresovaných panství přestavěn do dnešní podoby. Zlínský hrabě Adam Jáchym Rotal poskytl cihly, Rudolf Matyáš z Minkvicburku, pán tehdy sloučených statků klečůvského a vizovického, zase zajistil veškeré potřebné dřevo. Předpokládá se, že v té době byla také vytvořena nová klenba a byl přistavěn presbytář (přední část kostela, kde kněz slouží mši). V našem kostele je presbytář oddělen od lodi velkým obloukem s obrazem Poslední večeře Páně podle slavného vzoru Leonarda da Vinciho (autorem je pravděpodobně Tomáš Blaheta a malba pochází z roku 1794).

Dnešní kostel je tedy směsí vícero stavebních slohů – gotiky, baroka i románského, ale nalezneme i prvky několika dalších. Gotické zaořtání okna i výklenek s kamenným obloukem (tzv. pastoforium – na uchování hostií) uvnitř byly pravděpodobně vsazeny stavitelem do nového zdiva při prodloužení kostela v roce 1737. Zajímavá je více než 100 let stará zmínka ve farní kronice o vyorání gotického zlomku, údajně části sanktuária na gruntě starosty Bobála, č.p. 74. Budova v mnoha obdobích chátrala (např. na počátku 19. století). Dočteme se o zatékání skrz děravou střechu, praskání presbytáře, který musel být kovovými lany zpevněn, i dalších technických problémech. Vždy se však podařilo zrealizovat potřebné opravy. Ve všech dobách za to nesou zásluhu místní obyvatelé, kteří byli ochotni přispět finančně

i prací a díky tomu se želechovický kostel sv. Petra a Pavla zachoval až do dnešních dnů. Poslední velké opravy proběhly v 1. polovině 90. let minulého století a na poděkování obětavým farníkům byla v žebračce umístěna pamětní deska. Protože není známo, kdy byl chrám původně posvěcen (snad byl pouze požehán), stalo se tak znovu 25.6.1995 z rukou arcibiskupa mons. Jana Graubnera.

Želechovická farnost, pod níž spadají rovněž Lužkovice, Lípa, Klečůvka, Jaroslavické paseky, donedávna také Příluk a původně i Zádveřice, byla po svém založení pod patronátem vizovického kláštera. Husitství u nás příliš nezasáhlo, většího ohlasu se však dostalo reformaci a farnost byla mezi lety 1580 – 1620 v rukou protestantů (připomíná se z této doby například pastor Michal). Také se traduje, že z tohoto období pochází i slavný kohout na malé věži připomínající slabost člověka a jeho vůle, když sv. Petr, dříve než kohout zakokrhá, třikrát zapřel Krista, kterému sliboval oddanost až na smrt. Po bitvě na Bílé hoře se farnost opět vrátila katolíkům a byla střídavě filiálkou zlínskou a vizovickou. Teprve v roce 1755 zde byla zřízena tzv. expozitura neboli lokace, kdy již kněz byl v Želechovicích natrvalo (a byla vystavěna i fara), ale stále spadal pod vliv Zlína. Teprve v roce 1843 byla zřízena samostatná farnost a Ondřej Sýkora se stal prvním želechovickým farářem.

Nevíme, kolik mší zde bylo za dlouhé věky odslouženo, kolik pokřtěno dětí i dospělých, kolik mladých párů zde s nadějí započalo manželský život a kolik našich zemřelých předků bylo vyprovozeno na poslední cestu. Záleží však na nás, zda si náš chrám dokážeme podle příkladu předešlých generací uchovat nejen jako stavbu a vzácnou historickou památku, ale především jako živé srdce naší obce a farnosti.

Hodně by se dalo napsat o interiéru kostela a jeho vývoji, o obrazech, sochách, křížové cestě, varhanách, zvonech, náhrobku rytíře ze Stiebigu a liturgických předmětech. O tom však v některém dalším vydání Želechovické zpravodaje.

Na závěr ještě zmínka k předchozímu článku, který vzbudil hodně reakcí, dotazů i připomínek. To vše svědčí o zájmu našich občanů o regionální historii. Jedna z poznámek je velmi zajímavá a zaslouží si krátký rozbor. Bylo uvedeno, že potok tekoucí středem Želechovic vždy rozdělával zlínskou a vizovickou část. Jeho nejdelší přítok se do vesnice dostává od Zeleného údolí a v mnoha dnešních mapách je nazýván „Vidovka“, zatímco „Obůrkem“ je pojmenován přítok z Vidov.

Tato označení svádí na první pohled ke snadnému závěru, že tvůrci mapy oba názvy jednoduše zaměnili, zvláště tehdy, když na jiných mapách je to právě naopak. Jak už to však bývá, skutečnost je o něco složitější. Nejstarší název potoka je z roku 1261 a jmenuje se „Suchá Oselná“. Nevíme přesně, který přítok byl považován za hlavní, jedna z teorií byla uvedena v předchozím článku. Pokud se podíváme do mladších map, ať už Müllerovy z roku 1716 či I. vojenského mapování (1764-1783), najdeme zde sice naši obec s názvem „Zielechowitz“, avšak označení potoka prozatím chybí. To objevíme teprve ve II. vojenském mapování (1836 – 1852) v překvapivém tvaru „Straneczni Bach“ neboli „Stráneční potok“. Až III. vojenské mapování – tzv. Františko-josefské - přináší jméno „Witowa Bach“, které se časem proměňuje na „Vytočka“. Poprvé se zde také

setkáváme s názvem samoty „Oborky“. Zdá se tedy, že „Vidovka“ v různých podobách byla svého času pojmenováním nejen jednoho z přítoků, ale i hlavního potoka, tekoucího přes Želechovice. Protože ostatní přítoky zavedená jména neměly, kartografové pak hledali nejvzdálenější pramen pod Slavickým kopcem a Vidovkou byl tedy označen potok tekoucí Zeleným údolím bez ohledu na sousední údolí „Vidovy“, které mu zřejmě dalo název. Vzhledem k protiřečícím si mapám si však označení zasluhují konečné sjednocení.

Pavel HURTA

Použitá literatura:

VYCHODIL, J.: Pamětní kniha farnosti Želechovské u Zlína, 1898.

PEŘINKA, F.V.: Vizovský okres (Vlastivěda moravská), 1907.

ČERNÝ, M.: Pod zlínským rynkem. StM Zlín, 2007.

POKLUDA, Z.: Zámek Klečůvka. Státní okresní archiv ve Zlíně. 1998.

VÍCHA, B.: Želechovice, kostel sv. Petra a Pavla, 1995.

<http://oldmaps.geolab.cz>

Zemřel Jan Kalenda

Vážení občané Lužkovic, dne 17. září 2011 nás navždy opustil pan Jan Kalenda.

Poslední rozloučení s ním proběhlo ve čtvrtek 22. září v 15 hodin v chrámu Páně sv. Petra a Pavla v Želechovicích nad Dřevnicí. Mgr. Jan Kalenda byl jedním ze zakládajících členů Sdružení za zdravé Lužkovice a byl jeho dlouholetým místopředsedou.

Pro Lužkovice udělal hodně dobrého a budeme na něj s láskou vzpomínat.

Čest jeho památce

Členové výboru Sdružení za zdravé Lužkovice



Letní posezení našich seniorů

Dne 19. 8. 2011 se uskutečnilo letní posezení našich seniorů s hudbou. Akce se uskutečnila v hospůdce "SPORTKLUB" na fotbalovém hřišti.

Na harmoniku zahrál p. Svoboda. Dále byli pozváni i hosté z úřadu města Zlína. V hospůdce se podávala dobrá grilovaná kuřata a poté proběhla také zajímavá tombola. Je jen škoda, že se nezúčastnilo více seniorů. Doufáme, že snad příště bude účast lepší.

Za výbor KSL M. Drobilíková



Foto: Radek Knap, Lužkovice, srpen 2011

Pozvánka na výroční členskou schůzi Sdružení za zdravé Lužkovice

která se koná v pátek dne **21. 10. 2011 od 18 hodin** v hospůdce „**SPORTKLUB**“ na hřišti v Lužkovicích

Program:

- 1. Zahájení**
- 2. Volba orgánů členské schůze**
- 3. Zpráva předsednictva a kontrolního výboru o činnosti za rok 2010 a informace:**
 - kulturní dům,
 - náves,
 - různé.
- 4. Návrh usnesení VČS**
- 5. Diskuse**
- 6. Přijetí usnesení VČS**
- 7. Závěr**
- 8. Pohoštění**

Na schůzi budou také vybírány členské příspěvky.

Vážení občané, přijďte se dozvědět nové důležité informace o věcech, které se nás všech v Lužkovicích dotýkají.

v Lužkovicích dne: 12. 9. 2011

schválil výbor dne: 13. 9. 2011

Za předsednictvo sdružení

Ing. Evžen Babík

Lužkovický zpravodaj elektronicky

Chcete-li dostávat Lužkovický zpravodaj v elektronické podobě, sdělte prosím svoji adresu na szzl@seznam.cz

Lužkovický zpravodaj vydává Sdružení za zdravé Lužkovice jen pro vnitřní potřebu členů.

Redakční rada: Evžen Babík, Ivan Havlíček, Radek Knap, Zbyněk Štauder, Michal Úšela, František Vodička.

Kontakt: szzl@seznam.cz